

Eindv. der Comm. van Rapp. over het wetsontw. houdende wettel. voorz. naar aanleiding van het Kon. besl. van 26 Aug. 1901. (123)

EINDVERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPOORTEURS over het ontwerp van wet tot definitieve vaststelling van de koloniale huishoudelijke begrooting van Curaçao, voor het dienstjaar 1902. (107)

Nadat het Voorloopig Verslag der Commissie aan de Regeering was medegedeeld, is van haar ontvangen de navolgende

MEMORIE VAN ANTWOORD.

Ook de ondergeteekende hoopt dat het den nieuwen Gouverneur gegeven zal zijn de thans zoo achterlijke kolonie tot een nieuw leven op te wekken.

Een ernstig onderzoek met betrekking tot de exploitatie van de plantage Santa Barbara, ook in verband met de vraag, of hare exploitatie onder gewone omstandigheden al dan niet loonend zou zijn, is den Gouverneur opgedragen. De resultaten van dat onderzoek zijn den ondergeteekende nog niet bekend.

Het gehalte van de op die plantage voorkomende phosphore kalk varieert, volgens door belanghebbenden gedane mededeelingen, tusschen de 60 pet en 86 pet., terwijl er viermaal zooveel aanwezig zou zijn van 60 pet. tot 70 pet., dan van 80 pet. tot 86 pet.

Wanneer van den Gouverneur het advies zal zijn ontvangen omtrent eene mijnregeling voor Curaçao, waarvan onder andere sprake is in de Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag der Tweede Kamer betreffende deze begrooting, zal de ondergeteekende zich beijveren om, zoo spoedig als zulks met eene grondige behandeling is overeen te brengen, zoodanige regeling tot stand te helpen brengen.

De Minister van Koloniën,

T. A. J. VAN ASCH VAN WIJCK.

De Commissie van Rapporteurs heeft gemeend met de mededeeling van dit Antwoord aan de Vergadering haar Eindverslag te kunnen sluiten.

Vastgesteld 20 Januari 1902.

VAN NIEROP.

VAN ALPHEN.

MEINESZ.

'T HOOFT.

SCHIMMELPENNINCK VAN DER OIJE.

EINDVERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPOORTEURS over het wetsontwerp houdende wettelijke voorziening naar aanleiding van het Koninklijk besluit van 26 Augustus 1901 (*Staatsblad* n°. 206). (123)

Nadat het Voorloopig Verslag der Commissie aan de Regeering was medegedeeld, is van haar ontvangen de navolgende

MEMORIE VAN ANTWOORD.

Ondergeteekenden zagen met ingenomenheid, dat bij de Eerste Kamer in hare afdeelingen, in het algemeen geen bezwaar gerezen was tegen de overbrenging van de takken van dienst, welke het hier geldt, naar andere Departementen, en dat met name het brengen van den Landbouw, onder departementaal verband met nijverheid en koophandel toejuiching vond. Zij erkennen het rechtmatige der bedenking, dat te gedurige verschikking van diensttakken, reeds op zich zelf niet aanbevelenswaardig, op het onderzoek der begrooting storend kan inwerken, maar veroorloven zich toch op te merken, dat de storing in dit onderzoek

tot zeer geringe afmetingen herleid wordt, waar gelijk hier ruil plaats heeft tusschen twee zoo goed als in haar geheel blijvende afdeelingen.

Daar de oprichting van een afzonderlijk Departement van Landbouw, hoezeer bij de Kabinetsformatie overwogen, voorschands in het voornemen der Regeering nog geen concreten vorm aannam, zou breedere gedachtenwisseling over dit denkbeeld vooralsnog tot geen praktisch resultaat kunnen leiden. In het algemeen kan de opmerking beaamd worden, dat vermeerdering van het aantal departementen Kabinetsformatie verzwaart, zonder dat hieruit echter nog de slotsom ware te trekken, dat bijv. de oprichting van het Departement van Waterstaat, Handel en Nijverheid in 1877 van achteren als politieke fout ware te veroordeelen. Het landsbelang zal hier ten slotte den doorslag moeten geven. Ziet men nu, hoe niet alleen in grootere Rijken, maar ook in de meeste kleinere landen, tot zelfs in Denemarken, dat slechts de helft van onze bevolking telt, de oprichting van een afzonderlijk Departement van Landbouw noodzakelijk werd geacht, (1) en niet te versmaden vrucht droeg, dan valt kwalijk te ontkennen, dat de vraag of Nederland dit voorbeeld al dan niet behoort te volgen, althans ernstige overweging verdient en dat te meer, waar het in enkele Staten mogelijk bleek, niet de landbouw alleen, maar de landbouw te gelijk met andere takken van Staatsdienst aan de zorg van een afzonderlijk Departement toe te vertrouwen.

Hoe juist voor het overige de opmerking zij, dat geen hoofd van een Departement van algemeen bestuur zelf specialiteit kan zijn in alle takken van dienst onder zijn verantwoordelijk beheer, zoodat bij de gestadige uitbreiding van den Staatsdienst, het steunen op de chefs der afdeelingen zelfs meer dan vroeger noodzakelijk wordt, vergeten mag niet worden, dat de organisatie van onze Departementen in dezen wordenden toestand nog niet is ingegroeid. Ook maakt het permanent zijn van de bezetting de hoogere ambtenaarsbetrekkingen aan de Departementen, dat de Minister kwalijk kan ontkomen aan den eisch om soms tot in bijzonderheden de richting te bepalen, waarin voor alle takken van dienst bij zijn Departement de administratieve en legislatieve arbeid zal geleid worden. Dat de bekwaame chefs der afdeelingen in staat zijn elk hun voorgelegd Regeeringsprogramma op voldoende wijze uit te werken, wordt allerm minst betwijfeld, maar tot zelfs over de onderdeelen van zulk een programma moet de Minister dan toch eene wel gevestigde overtuiging hebben, die zonder eenigszins voldoende bestudering van het onderwerp, op zich zelf waardeloos zou zijn, en de chefs der afdeelingen voor de uitwerking van een onoplosbaar probleem zou kunnen plaatsen.

Intusschen achten ondergeteekenden dit nog geheel ongereede vraagstuk verder te kunnen laten rusten, zij het al niet zonder twijfel te uiten over de volkomen juistheid der stelling, dat de onderscheidene problemen, waarvoor het landbouwvraagstuk de Regeering kan plaatsen, noodzakelijkerwijs geheel buiten de eigenlijk gezegde politiek zouden omgaan. Het agrarische vraagstuk kan, gelijk elders bleek, zeer ver strekken, zoodra de technische verhooging en verbetering van het productievermogen

(1) Departementen van Landbouw bestaan in de hieronder volgende Rijken onder den titel achter de namen der landen geplaatst:

Pruissen; Departement van Landbouw, Domeinen en Bosschen;
Verenigde Staten van Noord-Amerika; Departement van Landbouw;
Oostenrijk; Departement van Landbouw;
Hongarije; Departement van Landbouw;
België; Departement van Landbouw;
Denemarken; Departement van Landbouw;
Spanje; Departement van Landbouw, Nijverheid, Handel en Openbare werken;
Frankrijk; Departement van Landbouw;
Groot-Brittannië; Board of Agriculture;
Italië; Departement van Landbouw, Nijverheid en Handel;
Japan; Departement van Landbouw en Handel;
Rumenië; Departement van Landbouw;
Rusland; Departement van Landbouw en Domeinen;
Zweden; Departement van Landbouw;
Noorwegen; Departement van Landbouw;
Zwitserland; Departement van Handel, Nijverheid en Landbouw.
Behalve in Nederland, bestaat een Departement van Landbouw ook niet in Portugal, Servië en Turkije.

Eindv. der Comm. van Rapp. voor het wetsontw. houdende wettel. voorz. naar aanleiding van het Kon. besl. van 26 Aug. 1901. (123)

van grond en veestapel niet meer uitsluitend de aandacht bezighouden.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
KUYPER.

*De Minister van Waterstaat,
Handel en Nijverheid,*
DE MAREZ OIJENS.

De Minister van Justitie,
J. A. LOEFF.

De Minister van Financiën,
HARTE VAN TECKLENBURG.

De Minister van Oorlog,
J. W. BERGANSIUS.

De Commissie van Rapporteurs heeft gemeend met de mededeeling van dit Antwoord aan de Vergadering haar Eindverslag te kunnen sluiten.

Vastgesteld 23 Januari 1902.

GLEICHMAN.

VAN WELDEREN RENGERS.

SASSEN.

RUTGERS VAN ROZENBURG.

RAHUSEN.
